

Η ΕΥΤΕΡΗ,

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕ

Φυλλάδ. 40.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Τόμος Β'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1849.

ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗ

ΕΙΣ

ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΙΑΝ.

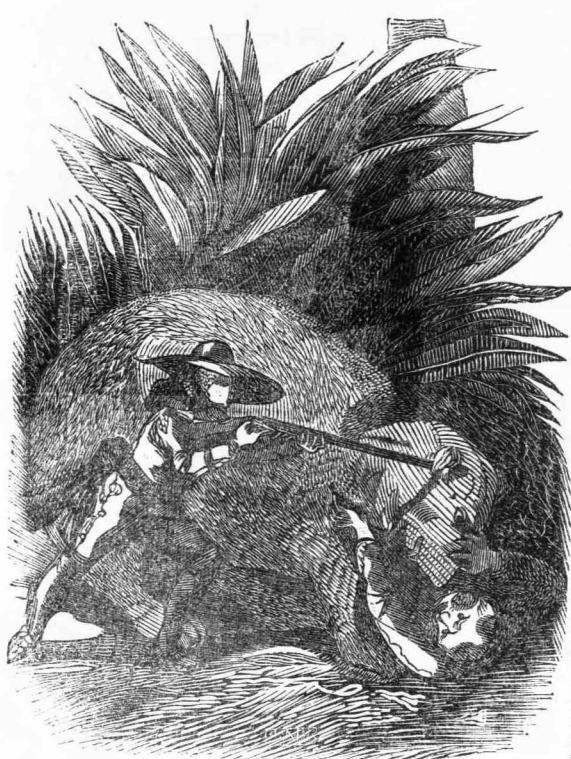
Ἐκ τοῦ ἡμερολογίου τοῦ Κ. Τυροντέτ Βρούξ.

(Συνέχεια εἶδε Φυλλάδιον 39.)

« Ἐνῶ ἔμοιμά μιν ὥς καὶ οἱ λοιποὶ ὅλοι, αἶφνης μ' ἐξόπνησε πυροβολισμὸς καὶ μετ' αὐτοῦ κραυγαὶ προμεραί. Διὰ μιᾶς ὅλοι ἠγέρθημεν, κρατοῦντες τὰ πυροβόλα, καὶ πιστεύοντες ὅτι ἐπέστη ἡ στιγμή καθ' ἣν ἐμελλομεν νὰ γίνωμεν θύματα τῶν ἀγρίων. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ γνωστὸς ἤχος τοῦ συρίγματος τοῦ Βραδλέη μᾶς ἐνεθάρρυνε· καὶ τῷ ὄντι ἴδομεν ἀμέσως εἰσερχομένους αὐτόν, τὸν Λακόσον, καὶ τὸν γέροντα θηρευτήν. « Ὁ Μακφαῖλ δὲν εἶν' ἐδῶ· ἀνέκραξαν ὅλοι ὁμοῦ, ἀνήσυχα περιφέροντες βλέμματα εἰς ὅλον τὸ φρούριον. Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν τὸν εἰχομεν ἰδεῖ· καὶ ὅταν ἐρωτήσαμεν ποῦ ἐχωρίσθησαν ἀπὸ αὐτόν, καὶ ἂν ἤκουσαν τὸ πυροβολισμὸν ὅστις μᾶς ἐπρόμαζεν ὁ Λακόσος μᾶς ἀπεκρίθη ὅτι ἔχασαν τὸν Μακφαῖλ σχεδὸν πρὸ τριῶν τετάρτων τῆς ὥρας, ἀλλ' ὅτι κατ' ἀρχὰς δὲν ἀνησύχασαν διὰ τοῦτο,

φρονοῦντες ὅτι προηγήθη αὐτῶν εἰς τὸ στρατόπεδον. « Ἡ νύξ εἶναι σκοτεινὴ, προσέθεσεν ὁ Λακόσος, ἀλλ' ἡ στενωπὸς διακρίνεται ἀκόμη καλὰ. » Περὶ τοῦ πυροβολισμοῦ καὶ τῶν κραυγῶν, μᾶς διηγήθη ὁ Βραδλέης τί ἐσήμαινον. Ὅταν ἤρχισαν νὰ ζητῶσι τὸν Μακφαῖλ, ἤκουσαν εἰς τοὺς θάμνους κρότον θημάτων, καὶ νομίσαντες ὅτι ἦτον αὐτὸς, ἐστάθησαν καὶ τὸν ἐκάλεσαν ὀνομαστί. Ἀλλὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν δύο θραχίνες σιδηροὶ συνέλαβον τὸν Βραδλέην καὶ τὸν ἔρριψαν ὀρμητικῶς κατὰ γῆς, καὶ ἐν τῷ ἄμα ἤσθάνθη ἡ χηρὰν πνοὴν φυσῶσαν αὐτὸν εἰς τὸ πρόσωπον. Ἀναβλέψας δὲ, εἶδε μετ' ἀπελπισίας ὅτι ὁ φοβερός του ἀντίπαλος ἦτον ἄρκτος μεγάλη, καὶ ἐνόησεν ὅτι εἶχε φθάσει ἡ τελευταία στιγμή του. Ἀλλ' ὁ Λακόσος μετ' ἐνθουσιασμοῦ παρουσίαν, ἐνόησας ὅτι ἂν ἐπυροβόλοι· κατὰ τοῦ θηρίου καὶ μόνον τὸ ἐπλήγωνεν, ὁ Βραδλέης ἀμέσως ἀπέθνησκεν, ὥρμησε πρὸς τὴν ἄρκτον, ἐστήριξε τὸ πυροβόλον εἰς τὸ ὠτίον τῆς, καὶ ἀμέσως πυροβολήσας τὴν ἔρριψε νεκράν κατὰ γῆς, πρὶν φθάσει νὰ ἐμπήξῃ τοὺς ὀνυχὰς τῆς εἰς τὸ σῶμα τοῦ συντρόφου μᾶς· οὗτος ἦτον ὁ πυροβολισμὸς ὃν εἰχομεν ἀκούσει.

Μετὰ τὴν διήγησιν ταύτην οἱ κυνηγοὶ μᾶς ἤρχισαν νὰ ἐτοιμάζωσιν ἡσυχῶς τὸ δειπνόν των, μὴ ἀριθιάλλοντες ὅτι ὁ Μακφαῖλ ἐμελλε νὰ ἐπιστρέψῃ

Ἡ προσβολὴ τῆς ἄρκτου.

πρὶν τὸ κρέας ψηθῇ. Ἀλλὰ τὸ δεῖπνον παρετέθη καὶ ἐτελείωσε, καὶ ὁ Μακφαϊλ δὲν ἐφαίνετο. Οὕτω παρῆλθεν ἀκόμη μία ὥρα, καὶ τότε ἤρχισαμεν νὰ συλλογιζώμεθα ὅτι ὁ σύντροφός μας ἔλειπε πρὸ τριῶν ὥρων, ἐν ᾧ ὅταν ἔμεινε μόνος, δὲν ἀπέτρεχε οὔτε μίας ὥρας δρόμον ἀπὸ τὸ στρατόπεδον. Ἦτον λοιπὸν προφανές ὅτι εἶχε πλανηθῇ, ἢ ὅτι εἶχε πάθει τι ἐπομένως ἀπεφασίσαμεν νὰ τὸν ἀναζητήσωμεν, ἀλλὰ ἀφήνοντας ἀπόσπασμα καὶ εἰς φυλακὴν τοῦ φρουρίου ἐξελέγησαν δὲ φυσικῶς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ὁ Δώλιγγ καὶ ὁ δὸν Λουδοβίκος, διότι ἦσαν ἀμφοτέρωτεροι πληγωμένοι. Ὁ Βραδλῆς ἐζήτησε καὶ αὐτός νὰ μείνῃ, διότι ἠσθάνετο ἐαυτὸν λίαν ἐξηκισθενημένον, καὶ ἐκράτησε καὶ τὸν Βίγς διὰ συντροφίαν.

Ὅταν ἀνεχωρήσαμεν ἐπληοίκαζεν ἡ πρώτη ὥρα μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ἡμίσειαν δὲ καλπάζαντες ὤραν, ἐφθάσαμεν εἰς τὸ μέρος ὅθεν εἶχε πλανηθῇ ὁ Μακφαϊλ, καὶ ἤρχισαμεν νὰ φωνάζωμεν μὲ ὄλην τῶν πνευμονῶν ἡμῶν τὴν δύναμιν· ἀλλ' οὐδεμία ἀπόκρισις, οὐδεμία, πλὴν τῆς ὑλακῆς τῶν πινακλέων λύκων. Ἐπομένως παρεκολούθησαμεν ἀκόμη ἐπὶ ὀκτὼ ἢ δέκα μίλια τὴν στενωπὸν μὲ ταχύ τῶν ἵππων μας βῆμα, ἀλλ' οὐδὲ ἔχνος ἀνεκαλύψαμεν τοῦ συντρόφου ἡμῶν. Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ γέροντος κυνηγοῦ ὑπεθέσαμεν κατ' ἀρχάς ὅτι ὁ Μακφαϊλ ἔως ἀπατηθεὶς ἐτράπη κατ' ἐναντίαν διεύθυνσιν, μακρύνουσαν αὐτὸν τοῦ στρατοπέδου· ἀλλ' οὐδὲν εἶχομεν τεκμήριον πρὸς ὁδηγίαν ἡμῶν· διότι τὰ ἔχνη τῶν ποδῶν τῶν ἵππων, τὰ ἐπιτυπωθέντα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὸ πρῶν, ὅταν οἱ κυνηγοὶ μας εἶχον ἐξελεῖθαι, μᾶς φέρουσιν εἰς ἀμυχάναν ὅλους, καὶ αὐτὸν τὸν γέροντα κυνηγόν. Διὰ τῆς ὀξυδερκείας του ὁμοῦς ἀνακαλύπτει ἔχνη ὀπλῶν νωπότερα τῶν πρῶιν, καὶ πρὸς ἄλλην ἐστραχμμένα διεύθυνσιν ἀφ' ἣν ἤκο-

λοῦθησαν οἱ φίλοι μας ὅταν ἐπέστρεψαν. Ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν αὐτὰ παύουσιν εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐστάθμευεν διὰ νὰ τὰ παρατηρήσωμεν, καὶ μᾶς εἶναι ἀδύνατον ν' ἀνακαλύψωμεν πρὸς ποῦ χωροῦσι, διότι ἡ νύξ εἶναι ζοφερωτέρα.

» Βλέποντες λοιπὸν ὅτι πᾶσα περαιτέρω ἔρευνα ἤθελεν εἶσθαι ματαία πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, ἀπεφασίσαμεν ν' ἀναπαυθῶμεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς παραδιδόμενοι εἰς τὸν ὕπνον. Ἀφιππεύσαμεν λοιπὸν, καὶ δέσαντες τοὺς ἵππους, ἐκοιμήθημεν ἔχοντες τὰς κεφαλὰς ἐπὶ τῶν ἐφιππείων ἀντὶ προσκεφαλαίων, καὶ ἐγκεκαλυμμένοι εἰς τοὺς μανδύας μας. Ὁ Στόρης καὶ ὁ νέος Ὁρῆς εἶχον τεθῇ ὡς σκοποὶ διὰ τὸ πρῶτον μέρος τῆς νυκτός. Ἐφρούρουν δὲ ἀκόμη, ὅταν ἠσθάνθησαν ὅτι μὲ σύρει τις ἀπὸ τὸν πόδα. Ἀρπάσας λοιπὸν τὸ πυροβόλον μου, ἔμελλον ἔως νὰ προξενήσω δυστύχημά τι, ὅταν ἤκουσα τὴν φωνὴν τοῦ Στόρη καλοῦντός μας ὀνομασί. Μοὶ διηγήθη δὲ ὅτι ἡμίσειαν σχεδὸν ὥραν ἀφ' οὗ ἐτάχθησαν εἰς φρουράν, ὁ νέος Ὁρῆς ἐνόμισεν ὅτι εἶδεν

Ὁ Στόρης καὶ ὁ Ὁρῆς φρουροῦντες.

Ἰνδὸν διερχόμενον, καὶ ἠτοιμάθη νὰ πυροβολήσῃ, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς τὸν ἐμπόδισε, διὰ νὰ μὴ προδοθῇ ἡ παρούσα μας, καὶ τότε παρετήρησε πολλὰς πυρὰς εἰς ὅρη μὴ ἀπέχοντα ὑπὲρ τὸ ἥμισυ μίλιον, δι' ὃ ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ ἐξυπνήσῃ τινὰ ἐξ ἡμῶν διὰ νὰ ἐρωτήσῃ τί πρέπει νὰ γίνῃ.

» Τότε ἐξῆλθα μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τὸ μικρὸν ἄλσος τῶν ἱππῶν εἰχομεν κατατακηνώσει, καὶ εἶδα ὅτι τῷ ὄντι ὑπῆρχον πολλαὶ πυρὰι εἰς τὰ ὄρη, ἀνῆκουσαι ἀναμφιβόλως εἰς τοὺς Ἰνδοὺς οὔτινες εἶχον ἐπιπέσει καθ' ἡμῶν τὸ πρῶν· ἐξυπνήσαμεν λοιπὸν

καὶ τοὺς λοιποὺς ὅλους, καὶ συσχεφθέντες ἀπεφασίσαμεν ὅτι, ἐπειδὴ εἴμεθα καλῶς ὠπλισμένοι, καὶ οἱ Ἴνδοι ἐδείξαν τὸ πρῶτ' ὅτι τόσον φοβοῦνται τὰ πυροβόλα μας, ἔπρεπε νὰ ἐφορμήσωμεν κατ' αὐτῶν, νὰ τοὺς πέμψωμεν τινὰς σφαίρας, καὶ νὰ λάβωμεν ὀπίσω τρεῖς ἐκ τῶν ἵππων μας, τοὺς ὁποίους μᾶς εἶχον κλέψει. Ἐν τῷ ἅμα ἱππεύσαμεν καὶ ἀνεχωρήσαμεν, καὶ εἰς ἕκαστον κρότον ὃν ἠκούσαμεν εἰς τὸ δάσος, εἰς ἕκαστον φύλλον πίπτον ὀπίσω τῶν ἵππων μας, ἐνομιζάμεν ὅτι ἦτον σκοπός τις τῶν Ἰνδῶν, ἀνακαλύψας τὴν ἀφίξιν μας. Ἐφθάσαμεν ὅμως πλῆσιον τοῦ στρατοπέδου των, χωρὶς κατ' ὅσον ἐφαίνετο, ν' ἀνακαλυφθῶμεν. Τότε κατέβημεν ἀπὸ τοὺς ἵππους, καὶ δέσαντες αὐτοὺς εἰς τὰ δένδρα, τοὺς παρεδώκαμεν εἰς τὸν νέον Ὀρρήν, παραγγεῖλαντες εἰς αὐτόν νὰ ἔχῃ τεταμένα τὰ ὄπλα, καὶ ἅμα ἐνόησεν ὅτι φεύγομεν διωκόμενοι ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν, νὰ ἐκπέμψῃ τινὰς φωνὰς διὰ νὰ εὑρωμεν τὸ μέρος ὅπου ἀφῆκαμεν τοὺς ἵππους, καὶ νὰ δυνηθῶμεν δι' αὐτῶν νὰ σωθῶμεν.

« Μετὰ ταῦτα ἀνεχωρήσαμεν μετὰ περισκέψεως ὁ Μαλκὸλμ καὶ Βραδσῶ, ὡς ἐμπροσθοφυλακῇ, ἐπροηγούντο ὡς εἴκοσι βήματα τῶν λοιπῶν, καὶ ἐσυμφωνήσαμεν ὅτι πέντε ἐξ ἡμῶν, ἥτοι ὁ Λακόσος, ὁ Στόρης, ὁ κυνηγός, ὁ Ἰωσῆς καὶ ἐγὼ, ἀποτελοῦντες τὸ κέντρον, θέλομεν ταχθῇ εἰς ἡμικύκλιον, ἔχον εἰς τὰ δύο κέρατα τὸν Μαλκὸλμ καὶ τὸν Βραδσῶ, ὅτι οὕτω ἠθέλαμεν προχωρήσει κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἰνδῶν, ὅτι φθάσαντες εἰς μικρὰν ἀπόστασιν, ἠθέλαμεν πυροβολῆσαι ὅλοι ὁμοῦ, καὶ ὅτι ὠφελοῦμενοι τότε ἀπὸ τὸν θόρυβον, ἠθέλαμεν βιβθῇ εἰς τοὺς ἵππους καὶ μακρυνθῇ ταχύτατα. Ἀπείχομεν δὲ μόλις διακόσια βήματα ἀκόμῃ ἐπροχωρήσαμεν ὅμως, καὶ εὑρομεν τὸν Μαλκὸλμ φέροντα ἐπὶ τῶν ὤμων του τὸν Βραδσῶ, κράζοντα δὲ ὅτι ὁ σύντροφός μας εἶχε πληγωθῇ, καὶ προσκαλοῦντά με νὰ τὸν ἐπισκερθῶ. Τοῦτο ἀκούσαντες, οἱ λοιποὶ σύντροφοι, χωρὶς κἄν νὰ ἐξετάσουν τὴν αἰτίαν τοῦ πυροβολισμοῦ, ἐβίβθησαν πρὸς τὴν πυρὸν ἑτοιμοὶ νὰ πυροβολήσωσιν, ὅταν ἠκούσαμεν φωνὴν, ἥτις ἐκραξεν ἀγγλιστί. «Τί διάβολον θέλετε; Τίς εἶ;» Ἡ προστρώνησις αὕτη ἐπρόλαβε πολλὰ δυστυχήματα· διότι ἐκπλαγέντες, ὡς ἤκουσαν τὴν γλῶσσάν των, οἱ σύντροφοί μας ἐστάθησαν, καὶ ἐν τῷ ἡσυχολοῦμην μετὰ τοῦ Μαλκὸλμ νὰ ἐπιδέσω τοῦ Βραδσῶ τὴν πληγὴν, συνεισκήθησαν περὶ τοῦ πρακτέου. Πυροβόλον εἶχε βιβθῇ ἀπὸ τὸ πρὸ ἡμῶν στρατόπεδον (οὕτως ἐνόμιζον κἄν), καὶ εἰς ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐπληρώθη. Τί ἄνθρωποι ἦσαν λοιπὸν ἐκεῖνοι; Ἴνδοι δὲν ἦσαν, διότι ὠμίλου ἀγγλιστί· ἄρα βεβαίως ἦσαν ἐκ τῆς υποστάθμης ἐκείνης ὧν τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, ἐκ τῶν ἀλητῶν οἵτινες περιεφέροντο κακουροῦντες εἰς τὰς στενωποὺς τῆς Σιέρρα Νεβάδας.

« Ταῦτα διελογίζοντο, ὅταν ἑλθὼν τοῖς εἶπον ὅτι ὁ Βραδσῶ ἐπληρώθη μόνος του κατὰ λάθος, ὅπερ ὁ Μαλκὸλμ ἐλησμόνησε νὰ μᾶς εἰπῇ εἰς τὴν πρώτην του ταρχήν, ἀλλὰ μοι διηγήθη ἥδη. Ἐπρόσθεσα δὲ ἀκόμῃ ὅτι ὁ Βραδσῶ ἦτον καιρίως πληγωμένος εἰς τὸν μηρόν· ὅτι προχείρως τὸν ἐπέδεσα

μὲ τὸ βινόμακτρον μου, καὶ ὅτι ἔσπευσα πρὸς αὐτοὺς νὰ τοὺς εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, ὅπως προλάθω, ἂν ἦτον καιρὸς ἀκόμῃ, περισσοτέρην αἵματοχυσίαν. Μόλις δ' ἐτελείωσα τὴν διηγήσιν, καὶ ἠκούσαμεν μεγάλην κραυγὴν τοῦ Ὀρρή, καὶ, ὡς μὴ ἐφάνη, θρηνηώδεις στεναγμοὺς μετ' αὐτήν. Ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδεὶς τοὺς ἤκουσε πλὴν ἐμοῦ, ἐνόμισα ὅτι ἠπατήθην, καὶ οἱ σύντροφοί μου φρονούντες ὅτι ὁ Ὀρρὴς ἐξεπλήρου μόνον ἦν εἶχε λάθει διαταγὴν, εἶχον λησμονήσει τὴν περίστασιν ταύτην, ὅταν ἴδομεν διερχομένους ἐμπρὸς ἡμῶν πολλοὺς ἵππους ἀπὸ βυτῆρος τρέχοντας, καὶ διωκόμενους ἀπὸ πέντε ἢ ἐξ ἑπτὰ πούσιν Ἰνδούς. Τότε ἐνόησαμεν εὐθὺς τὴν ἀλήθειαν. ὅτι δηλαδὴ ἔκοψαν τοὺς χαλινούς τῶν ἵππων ἡμῶν καὶ τοὺς ἤρπασαν. Ἐσκοπεύσαμεν λοιπὸν τοὺς κλέπτας, καὶ τοὺς ἐπέμψαμεν ἀπὸ δύο σφαίρας ἕκαστος. Ἐπειτα δὲ, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θορύβου καὶ τῶν κραυγῶν αἵτινες προήρχοντο ἐκ τοῦ παρακειμένου στρατοπέδου, καὶ τῶν μυκηθμῶν τῶν Ἰνδῶν οἵτινες ἐφύγον, ἐδιώξαμεν τὸν ἐχθρὸν, καὶ ἀνελάσαμεν τοὺς ἵππους μας, οἳ δὲ Ἴνδοι ἐγίνοντο ἄφαντοι.

« Τότε ἐπιστρέψαμεν μὲ τὰ ζῶά μας πρὸς τὸ μέρος ὅπου εἶχομεν ἀρῆσει τὸν Ὀρρὴν, καὶ ἠναγκάσθημεν νὰ τὸν ζητήσωμεν ἐφ' ἱκανὴν ὥραν διὰ νὰ τὸν εὑρωμεν. Ἀλλὰ ποῖα φρίκη ὅταν τὸν ἀνεκαλύψαμεν, ἀκίνητον καὶ νεκρὸν, τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον τρομερῶς ἠκρωτισμασμένον! Τὸν δυστυχῇ οἱ Ἴνδοι τὸν εἶχον συλλάβει, τὸν ἐφόνευσαν, καὶ ἔπειτα τὸν ἐξέδειρον! «Ναὶ ναί, ἔλεγεν ὁ γέρον κυνηγός, ἡ κόμη του κρίμαται· τώρα εἰς τὴν ζώνην

Ὁ Ὀρρὴς συλλαμβάνει ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν.

τινὸς τῶν ληστῶν τούτων. Νὰ μὲ κόψῃ ὁ θεὸς ἂν δὲν στείλω ἐν ὀργῇ μοι αὖτις εἰς τὸν πρῶτον Ἐρυθρόδερμον ὅπου ἀπκνέτω. Πρέπει νὰ τὸν ἐκδικήσωμεν καὶ τὸ ἀναλαμβάνω.

« Ἄμα δὲ συναλθόν· ὀλίγον ἀπὸ τὴν φρίκην μου, διευθύνην, συνοδείᾳ τοῦ γέροντος κυνηγοῦ πρὸς τὸ μέρος ὅπου εἶχον ἀρῆσει τὸν Μαλκὸλμ καὶ τὸν Βραδσῶ, σχεδὸν μὴ ἑλπίζων μετὰ τὸ φεβρὸν τοῦτο θέαμα ὅτι θέλω τοὺς εἶναι ἐν τοῖς ζῶσιν. Ἀλλὰ κατ'

εὐτυχίαν οἱ φόβοι μου δὲν ἐπληθεύσαν, καὶ ἀμφοτέροι ἦσαν ὡς τοὺς εἶχον ἀρήτει. Τότε ἐφέραμεν τὸν πληρωθέντα ὅπως ἡμπορέσαμεν εἰς τὸ μέρος, ὅπου μᾶς ἐπερίμενον οἱ ἐπίλοιποι φίλοι μας, καὶ ἐκεῖ διενευκτερεύσαμεν ἐν θλίψει καὶ σιωπῇ. Τὸ κατ' ἐμὲ εἶχον σχεδὸν τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Ὁ θάνατος ἐκεῖνος ναύτης, ὁ λειποτάκτης ἐκεῖνος, ὃν εἰς ἄλλας περιστάσεις ἤθελον σχεδὸν θεωρεῖται μετὰ περιρρηνήσεως, ὁ νέος ἐκεῖνος οὗ ἡ τύχη μοι ἤθελεν εἶσθαι ἀδιάφορος, ὡς ἂν δὲν εἶχεν ὑπάρξει ποτέ, εἶχε γίνεαι εἰς τὰς ἐρήμους εἰς ἐκ τῶν ἡμετέρων, μέλος τῆς μικρᾶς κοινωνίας, ἧς εἶχον συνδεθῇ σπικτὰ οἱ δεσμοὶ ἐξ αἰτίας τῶν κοινῶν κακοπαθειῶν, καὶ τὸν ἐλυπούμεν ὡς φίλον ἀπολεσθέντα.

» Ἡ ἡμέρα ἀνέτειλε τέλος, καὶ ἀφ' οὗ ὡς ἐδυνήθημεν ἐπισκευάσαμεν τοὺς κοπέντας χαλινούς, ἀπεφασίσαμεν ν' ἀναχωρήσωμεν. Περιτελιγίξαμεν λοιπὸν τὸ πτώμα τοῦ δυστυχιοῦς Ὀρὴ εἰς πέπλωμα, καὶ τὸ ἐθέσαμεν ἐφ' ἐνὸς τῶν ἵππων, ὅπως τὸ μεταφέρωμεν εἰς τὸ στρατόπεδόν μας, ὅπου σκοπὸν εἶχομεν νὰ τὸ θάψωμεν κατὰ τὸ Ἀγγλικανικὸν δόγμα. Εἰδέξατο δὲ καὶ τὸν πόδα τοῦ ξυλουργοῦ, καὶ εἶδα εὐχαρίστως ὅτι ἡ σφαῖρα τὰς σάρκας μόνον εἶχε θλάσει· ὑπέρερεν ὅμως πολὺ ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἀλλ' ἄλλον τρόπον δὲν εἶχομεν νὰ τὸν μετακομίσωμεν μέχρι τῆς κατοικίας μας. Προχωροῦντες δὲ βραδέως, ἐν ᾧ ἀνέτειλλεν ὁ ἥλιος, ἐδυνήθημεν νὰ περiferώμεν τὰ βλέμματά μας εἰς τὴν κοιλάδα ταύτην ἣτις ἦν τὸ θέατρον τῶν δυστυχίων μας τὴν νύκτα ἐκείνην. Μετὰ μεγίστης δ' ἐκπλήξεως ἵδομεν ἐπὶ τῶν λόφων δύο ἀμάξας μετοίκων, κακαλυμμένας κατὰ τὸ σύνθησι με λευκὸν ὕφασμα. Τὰ ὑποζύγια ἔδρασκον ὀλίγα βήματα περαιτέρω. Δύο λοιπὸν ἐξ ἡμῶν διηυθύνθησαν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἀλλὰ δὲν ἀπάντησαν ψυχὴν γεννητήν. Τότε μᾶς ἐξηγήθη ἐν τῶν τῆς νυκτὸς μυστηρίων. Αἱ πυραὶ ἄς ἐξελάσαμεν κατ' ἀρχὰς ὡς ἐμφαινόσας ἰνδικὸν στρατόπεδον καὶ μετὰ ταῦτα ληστῶν κατασφάγιον, ἀνῆκον ἀληθῶς εἰς ἀποίκους, οἵτινες ὑπερβάντες, τὰ στενὰ τῆς Σιέρρας Νεβάδας, διηυθύνοντο ἀναμφιβόλως πρὸς τὴν κοιλάδα τῆς Σακραμέντου. Τὰ ἀνεξήγητα συμβάντα τῆς προλαβούσης νυκτὸς τοὺς ἐτρόμαζαν ἀναμφιβόλως (καὶ τίνα δὲν θὰ ἐτρόμαζον), καὶ οὕτως ἐγκατέλιπον τὰς ἀμάξας των, καὶ ἐκρύβησαν διὰ ν' ἀποφύγῃσι τὸν κίνδυνον ὅστις καθ' ὃ ἐνόμιζον τοὺς ἡπείλει.

» Τότε ἤρχισαμεν νὰ περιερχώμεθα εἰς τὸ πέριξ, κράζοντες μεγαλοφώνως, ὁμοθυμαδὸν, καὶ μεθ' ὅλης τῆς δυναμείας τῶν πνευμένων ἡμῶν, « φίλοι, φίλοι, Ἀμερικανοὶ ». Ἠλπίζομεν δὲ νὰ τοὺς καθυπαχίσωμεν ἂν ἤδυναντο νὰ μᾶς ἀκούσων· ἀλλ' ἀπόκρισιν οὐδεμίαν ἐλάσαμεν. Εἰσπεύσαμεν λοιπὸν νὰ προφθάσωμεν τοῖς φίλους μας, καὶ μετὰ τριῶν πορείαν ἐπιστρέψαμεν εἰς τὸ στρατόπεδον, χαίροντες ἐκ προοιμίων, καὶ ὡς παρηγορούμενοι δι' ὅσα τὴν νύκτα ἐπάθομεν, διότι ἠθέλομεν ἰδεῖ πάλιν τὸν Μακκαίλ. Ἀλλὰ καὶ αὕτη ἡ ἐλπίς μας ἐμελλε νὰ ψευθῇ. Οὐδεμία εἶδησις περὶ Μακκαίλ. Ἠσχολήθημεν λοιπὸν νὰ σκάψωμεν τοῦ Ὀρὴ τὸν τάφον·

καὶ ἀφ' οὗ ὁ Μακκαίλ ἀνέγνω τὰς εὐχὰς εἰς τὸ ἀγγλικὸν προσευχητήριον, ἐνεπείξαμεν εἰς τὴν γῆν ζύλον πίτυος, καὶ πελεκήσαντες τὴν κορυφὴν αὐτοῦ, ἐνεχαράξαμεν προχείρως τὸ ὄνομα τοῦ συντρόφου μας, καὶ τὴν ἐποχὴν τοῦ θανάτου του.

» 27 Αὐγούστου.—Ἡ ἐβδομάς αὕτη ἦτον ἐπίπονος καὶ ὀλίγον προσοδοφόρος. Τρεῖς ἡμέρας ἡσχολούμεθα ὀχυροῦντες τὸ περιτείχημά μας, κόπτοντες με πολλὰς δυσκολίας δένδρα καὶ σύροντες αὐτὰ πρὸς τὸ στρατόπεδον. Ἀλλὰ πρὶν ἢ ἀρχίσωμεν τὴν ἐργασίαν ταύτην, ὁ κυνηγὸς, ὁ Μακκαίλ καὶ ὁ Λακόσος ἀνεχώρησαν ἐκ νέου διὰ νὰ εὗρωσιν τὸν Μακκαίλ. Ἀλλ' ἐπέστρεψαν τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας (κυριακῆς), χωρὶς νὰ τὸν εὗρωσιν. Οἱ δὲ ἀσθενεῖς μου προχωροῦσιν ἀναλαμβάνοντες· ὁ καθαρὸς ἀὴρ καὶ ἡ δίκαια συντελοῦσι πολὺ περισσότερον εἰς τὴν ἀνάρρωσιν των ἀπὸ τὴν ἱατρικὴν ἱκανότητά μου.

» Τὴν δευτέραν συνεσκέφθησαν περὶ τοῦ ἂν πρέπη νὰ πέμψωμεν καὶ ἄλλο ἀπόσπασμα πρὸς ζήτησιν τοῦ φίλου μας. Τέλος ἀπῆλθε μόνος ὁ κυνηγὸς, λαβὼν ἐφόδια διὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας. Τὴν δὲ τρίτην ἤρχισαμεν πάλιν τὰς μεταλλωρυχικὰς ἐργασίας, ἀλλὰ δὲν ἐτολμήσαμεν πλέον νὰ μακρυνθῶμεν τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ καὶ τῶν ρευμάτων τῶν πλησιεστέρων εἰς τὸ στρατόπεδόν μας. Πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογήσω ὅτι αἱ ἐργασίαι ἡμέραι ἦσαν προσοδοφόροι, χορηγήσασαι ὑπὲρ τὰ 340 φράγκα καθ' ἡμέραν εἰς ἕκαστον ἄνθρωπον. Τὴν πρωίαν τῆς τετράτης ὁ κυνηγὸς ἐπέστρεψε, καὶ αἱ νέαι του ἔρευναι ἀπέβησαν ἐπίσης μάταιαι ὡς αἱ προλαβούσαι.

» Μόνον δὲ τὴν πεμπτην τὸ ἐσπέρας, ἐπιστρέφοντες μετὰ τὴν ἐργασίαν τῆς ἡμέρας εἰς τὸν πύργον μας, ἵδομεν μετὰ μεγίστης χαρᾶς τὸν Μακκαίλ, ἀφ' οὗ τὸν εἶχομεν νομίζει ἀπολεσθέντα. Ἐπανῆλθε δὲ πρὸς ἡμᾶς συνοδευόμενος ὑπὸ τινων Ἰνδῶν, οἵτινες ἐφόρου ἰσπανικὰ ἐνδύματα, ἀγορασθέντα ἀναμφιβόλως ἐκ τοῦ προϊόντος τῶν ἀνατκαφῶν των. Περιττὸν εἶναι νὰ εἰπῶ μετὰ πόσης ἀγαλλίασεως ὑπεδέχθημεν τὸν φίλον μας. Εἰς τὸ δεῖπνόν μας παρετέθη πόνοι κατασκευασμένον ἀπὸ πίσκου, τὸ ἐγγύριον οἰνόπνευμα, πρὸς τιμὴν του.

» Ἰδοὺ δὲ τί τῷ συνέβη. Νομίζω ὅτι προηγείται τῶν συντρόφων του, εἶχεν ἐγκαταλείψει τὴν στενωπὸν διὰ νὰ ποτίσῃ τὸν ἵππον του εἰς παραρρέοντα ῥύακα, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπέστρεφεν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ διὰ νὰ τοὺς περιμείνῃ. Ἀλλὰ μεθ' ἡμίσειαν ὥραν, ἐπειδὴ δὲν ἤρχοντο, ἐκίνησε καλπάζων καθ' ἣν διεύθυνσιν ἐνόμιζε τὴν ὁρμήν. Μετ' ὀλίγον ὅμως ἐνόησεν ὅτι ἐπλανήθη, διότι οὔτε τῶν συντρόφων του εἶδεν, ὅτι κανὲν σημεῖον ἐμφαίνειν ὅτι ἐπλησίαζεν εἰς τὸ στρατόπεδον. Τότε ἀνέβη τινὰς λόφους, ἐλπίζων ὅτι ἐκ τῆς κορυφῆς ἐνὸς ἐξ αὐτῶν ἤθελεν ἰδεῖ τὴν κοιλάδα τῶν Καστόρων ἀναπτυσσομένην ὑπὸ τὰ βλέμματά του· ἀλλ' εἶδε μόνον ἔκτασιν ἔρημον, ὡκεανὸν ἀλλεπαλλήλων λόφων, βαθέων ρευμάτων, καὶ μικρῶν κοιλάδων, ὧλων κακαλυμμένων ἀπὸ δάση δρυῶν καὶ πιτύων. Τότε ἠσθάνθη ταραχὴν μεγάλην, καὶ ἐτι μᾶλλον ἐσυγχίσθη, ὅταν ἐν ᾧ διήρχετο ποταμὸν βαθύν, ὃν ὁ ἵππος

Ὁ Μαλκόλμ εἰς τὴν ἔρημον.

του ἠναγκάσθη νὰ διαπλεύσῃ, ἔπασσε τὸ πυροβόλον του, καὶ βυθισθὲν εἰς τὸ ὕδωρ, δὲν εὗρεθῇ πλέον.

» Εἶχε λοιπὸν ἐντελῶς πλανηθῇ, καὶ ἤρχισε συγχρόνως ν' ἀπαυδῇ, δι' ὃ ἀπεφάσισε νὰ διανυκτερεύσῃ εἰς τὸ ὑπαιθρον, καὶ ἔπασσε νὰ κοιμηθῇ εἰς τὴν ἔρημον, ἔγκεκαλυμμένος εἰς τὸν μαχνόυν, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ἐπιπτείου του. Ἀλλ' ὅταν ἐξύπνησε τὸ πρωί, νέον ἔμελλε νὰ μάθῃ δυστύχημα, ὅτι ὁ ἵππος του, ὃν εἶχε δέσει τὴν πρωτεραίαν εἰς παρακείμενον δένδρον, διέρρηξε διὰ νυκτὸς τὸν δεσμόν του, καὶ ἔφυγε. Ἐπὶ τινὰ εἴματα παρακολούθησε τὰ ἔχνη του, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἠναγκάσθη νὰ παύσῃ· ἐκείνην δὲ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ἐπιούσαν ἐπλανήθη κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις εἰς τὸν ἄγριον καὶ ἄφρονον ἐκεῖνον τόπον, τὸν πανταχοῦ διασχίζομενον ὑπὸ θαθίων ῥευμάτων καὶ ὑπὸ κρημνῶν, ὃν ὤρειλε πολλὰκις νὰ παρακολουθῇ τὰ χεῖλη ἐπὶ πολλὰ μίλια πρὶν δυνηθῇ νὰ τοὺς διαβῇ. Καὶ τροφὴν δὲν εἶχε πντάπασιν! Πολλὰ ἀγέλια ἀλκῶν διήλθον ἐμπρὸς του, ἀλλὰ πυροβόλον δὲν εἶχε· ἐζήτησε ρίξας, ἀλλὰ ματαίως, καὶ ἠναγκάσθη νὰ μασῇ τὰ χόρτα καὶ τοὺς βλαστοὺς τῶν δένδρων.

« Αἱ βάσανοί του ἦσαν τρομεραί· ὁ καιρὸς παραήρητο χωρὶς νὰ τὰς ἐλαφρύνῃ, καὶ ἤρχισε νὰ αἰσθάνηται πόνους εἰς τὰ ἐντόσθια, καὶ ναυτίαςιν ἀνυπόφορον. Ἦτον δὲ τόσο ἀδύνατος, ὥστε μόλις ἐδύνατο νὰ σταθῇ ὀρθίως. Κατὰ τὸ τέλος τῆς τρίτης ἡμέρας, ἐν ᾧ ὁ ἥλιος ἔδυεν, ἐρρίφη εἰς τὸ ἔδαφος· εἰς ἐσχάτην ἀπόγνωσιν, καὶ πεπεισμένος ὅτι ἐκεῖ ἤθελε τὸν καταβάλλει τοῦ θανάτου ἡ ἀγωνία. Εἰς τοιαύτην κατάστασιν τὸν εὗρον οἱ Ἴνδοι οἵτινες μᾶς τὸν ἐπανερέρον εἰς τὸ καταγώνιον μας. Τὸν ἐπεριποιήθησαν δὲ μετὰ πολλῆς φιλανθρωπίας, καὶ τῷ ἐπέτρεψαν κατ' ἀρχὰς πολλὰ ὀλίγον μόνον νὰ φάγῃ, διότι μετὰ τόσο πολυχρόνιον νηστείαν ἡ δυσπεψία ἐδύνατο νὰ ἔχῃ ὀλεθρίας δι' αὐτὸν συνεπείας. Ἀφ' οὗ δὲ κατ' ὀλίγον ἐνεδυναμώθη ὁ στό-

μαχὸς του, οἱ Ἴνδοι τῷ ἔδωκαν περισσοτέραν τροφὴν, καὶ ἀφ' οὗ ἔμεινε μετ' αὐτῶν τὴν νύκτα ἐκείνην καὶ τὴν ἐπιούσαν, ἡσθάνθη ἱκανὰς δυνάμεις ὥστε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ στρατόπεδον. Ἐννοεῖται δὲ πόσον φιλοφρόνως ἐδέχθημεν τοὺς ἀγαθοὺς τούτους Ἴνδους, οἵτινες τὴν ἐπαύριον ἀνεχώρησαν.

« 29 Αὐγούστου. — Ἀπὸ τινων ἡμερῶν εἰμεθα ὀκνηροί· διότι αἱ συγκινήσεις τῶν τελευταίων συμβάντων κακῶς μᾶς διέθεσαν πρὸς τακτικὴν ἐργασίαν, καὶ ἕκαστος ἡμῶν ἔχει φανεράν τινα ἢ μυστικὴν αἰτίαν δυσαρκεσίας ἢ παραχλῆς. Ἀφ' οὗτο πρὸ ἐνὸς μηνὸς κατωρκήσαμεν τὸ μέρος τοῦτο, ποτὲ δὲν ἠργάσθημεν ὑπὲρ τὰς τέσσαρας ἢ πέντε ὥρας καθ' ἡμέραν, καὶ προσέτι ἀπεστέλλομεν πάντοτε ἐν ἀπόσπασμα εἰς τὴν θήραν, ὥστε αἱ ἐργατικαὶ χεῖρες ἡλατοῦντο καὶ κατὰ τοῦτο. Νομίζω ὅτι ὅλοι ἠργάσαμεν ν' ἀπαυδῶμεν, καὶ ἂν δὲν ἐπλησίαζεν ἡ ὥρα τῶν βροχῶν, ἥτις θέλει μᾶς θιάσει νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸ παραθαλάσσιον, τὸ κατ' ἐμὲ ἤθελον ἀναχωρῆσαι ἀμέσως. Καὶ αἱ ἀσθάνειαι ἤρχισαν μεταξὺ ἡμῶν. Τρεῖς ἀσθενεῖς ἔχομεν ἀκινήτους, τὸν Βραδσῶ, οὗ ἡ πληγὴ ἐπουλόγη μὲν, ἀλλὰ ἐπὶ τινὰ καιρὸν ἀκόμη δὲ θέλει τῷ ἐπιτρέψῃ νὰ ἐγερθῇ· τὸν Βρίγς, ὅστις εἶχεν ὤζυν πυρετὸν, ἀλλ' ἤδη ἀναλαμβάνει, καὶ τὸν Δῶλιγγ, δι' ὃν μεγάλως ἀνησυχῶ. Ἐπειτα δὲ καὶ τὸ μικρὸν μου φαρμακοπωλεῖον σχεδὸν ἐξηντήθη. Χάρης δὲ τῷ θεῷ ἡ ὑγεία μου διόλου δὲν προτεβλήθη.

« Πλησιάζομεν δὲ καὶ εἰς τὸ τέλος τῶν ἐφοδίων μας· ἄλευρον σχεδὸν πλέον δὲν ἔχομεν, καὶ μόνη ἡ θήρα μᾶς τρέφει, διότι καὶ τὸ ὀλίγον ἐναπολείμενον ἄλευρον, τὸ φυλάττομεν διὰ τοὺς ἀσθενεῖς. Χθὲς οἱ κυνηγοὶ μας ἐπέστρεψαν καὶ μᾶς ἔφερον μίαν μελανόουρον δορκάδα καὶ τινὰς λαγωούς. Οἱ ὄρνυγες ὁμῶς εἰσὶν ἄφροντοι πάντοτε. Ὁ Λακόςος καὶ ὁ κυνηγὸς ἐπρότεινον ν' ἀπέλθωσιν εἰς τὸν πύργον τοῦ Σούτερ καὶ νὰ μᾶς φέρωσιν ὄλας τὰς ζωτροφούς ὧν ἔχομεν ἀνάγκην μέχρι τῶν βροχῶν. Νομίζω ὅτι πρόκειται ν' ἀνχωρήσωσιν αὐτοὶ.

« 1 Σεπτμ. — ἤρχισε νὰ συζητῇται ἡ πρότασις ἂν εἶναι φρόνιμον νὰ φυλάττωμεν πλησίον μας ὅσον χρυσὸν ἔχομεν, ἐν ᾧ οἱ Ἴνδοι δύνανται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ ἐπιπέσωσι καθ' ἡμῶν, καὶ διὰ ν' ἀρπάσωσι τοὺς θησαυροὺς μας νὰ μᾶς θανατώσωσι καὶ μᾶς ἐκδάρωσιν ὅλους ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευταίου· διότι μεταξὺ τῶν φυλῶν αὐτῶν διασπάρη ἡ ἰδέα, ὅτι διὰ τῆς κυτρίνης γῆς, ἣν μετὰ τόσο ζήλου ζητοῦσι τὰ ὠρεὰ πρόσωπα, δύνανται νὰ προμηθεύωνται ὄχι μόνον ὑλικά, κομβία, ὑφάσματα, ἀλλὰ καὶ πυροβόλα, καὶ πυρίτιν, καὶ σφαίρας, καὶ πορφυρὰ πεπλωμένα, καὶ τέλος τὸ πύρινον ὕδωρ, τὸ κατὰ δυσυχίαν τόσο ἀγαπητὸν εἰς αὐτοὺς. Οἱ μὲν εἰσι γνώμης νὰ φυλάξωμεν ὅλην τὴν ποσότητα, φρουροῦντες ἀγρύπνως τὸ στρατόπεδον, μέχρι τῆς ἐποχῆς ὅταν ἠθλομεν ὅλοι διασθῇ νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς ἄγ. Φραγγίσκον. Ἀλλ' ὁ Βραδλῆς καὶ ὁ δὸν Λοδοβίκος ἀντικρούει τὴν ἰδέαν ταύτην· προτείνουν δὲ νὰ φέρωσιν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τὸν κοινὸν θησαυρὸν εἰς ἄγιον Φραγγίσκον, ἢ καὶ εἰς Μοντερῆν, ὅπου νὰ τὸν παραδώσωσιν ἐν ὀνόματι ὧν εἰς τινὰ

ἔμπορον διὰ τὰ τὸν φυλάττει. Ὁ τόσος των ζήλος δὲν μοι ἀρέσκει. Ἡ ποσότης εἶναι ἀρετὴ ὥστε νὰ παραπεύσῃ πολλοὺς νὰ τὴν ἀρπάσωσι καὶ νὰ φύγωσιν. Ἐκτὸς ὅμως τούτου εἶναι ἐπικίνδυνον καὶ νὰ τὸν στείλωμεν χωρὶς συνοδείας. Τὰ ἐφόδιά μας πλησιάζουσι εἰς τὸ τέλος των, καὶ σήμερον ἐλάβομεν μόνον ἡμισείας μερίδας.

« 2 Σεπτεμβρίου. — Ὅλοι οἱ σύντροφοι φαίνονται σύμφωνοι ὑπὲρ τῆς προτάσεως τοῦ Βραδλέη. Τινὲς τῶν δειλοτέρων λέγουσιν ὅτι ἔχοντες τόσον χρυσὸν θέλομεν εἶσθαι πάντοτε ἐκτεθειμένοι εἰς κινδύνους, μέχρις ὅτου αἱ βροχαὶ μᾶς ἀναγκάσωσι νὰ φύγωμεν, δηλαδὴ ἐπὶ δύο μῆνας ἀκόμη. Λυπηρὸν εἶναι ὅτι δὲν ἐπέμψαμεν τὸν χρυσὸν μας εἰς τὸν Λοχαγὸν Σούτερ διὰ τοῦ Λακόσου καὶ τοῦ κυνηγοῦ.

« Κυριακὴ. 3 Σεπτεμβρίου. — Ὁ Βραδλέης ἐπανελάβε τὴν πρότασίν του, καὶ ζητεῖ ν' ἀναχωρήσῃ αὐριον τὸ πρωὶ μετὰ τὸν δὸν Λουδοβίκον καὶ τὸν Ἰωσήν. Ὁ Στόρς ἐπρότεινε νὰ τοὺς προπέμψῃ πολυάνθρωπος συνοδεία μέχρι τῆς κοιλάδος τοῦ Σακραμέντου. Ἀλλὰ πρὸς μεγάλην ἡμῶν ἐκπλήξιν ὁ Βραδλέης καὶ ὁ Λουδοβίκος ἀντέκρουσαν τὴν ἰδέαν ταύτην, κηρύττοντες τὴν προσύλαξιν ταύτην ὡς ὅλως ἀνωφελεῖ.

« Χθὲς τὸ ἑσπέρας, καιροφυλακτήσας ὠμίλησα ἰδιαιτέρως μετὰ τὸν Μαλκόλμ καὶ τὸν Μακφαίλ περὶ τῆς προτάσεως τοῦ Βραδλέη, καὶ τότε μοι ἤλθε κατὰ νοῦν περίστασις εἰς ἣν δὲν εἶχομεν προσέξῃ πρότερον, ὅτι δηλαδὴ κἀνεὶς ἐξ ἡμῶν δὲν εἶδε ποτὲ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ Λοχαγοῦ Σούτερ διὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ χρυσοῦ ὃν εἶπεν ὁ Βραδλέης ὅτι παρέδωκεν εἰς αὐτόν. Ἀπεφασίσκαμεν λοιπὸν ν' ἀναφῶμεν τὸ πρᾶγμα εἰς πρώτην εὐκαιρίαν. Σήμερον εἰς τὸ πρόγευμα ὁ Μαλκόλμ ἐρώτησε τὸν Βραδλέην ἀπαρκαλυπτικῶς ἂν ὁ Λοχαγὸς εἶχε δώσει ἀποδεικτικόν. « Ναὶ μάλιστα » ἀπεκρίθη ὁ Βραδλέης· ἀλλὰ πρὸς μεγίστην ἡμῶν ἀπρίαν ἐπρόσθεσεν ὅτι τὸ ἔκαυσε κατὰ λάθος· ὅτι ὅταν ἐπέστρεφον εἰς Ουέβερ-Κρεϊκ, εἰς ἓνα τῶν σταθμῶν ἀνάψας τὸ σιγῆρον του μετὰ χαρτίον, εἶδεν αἶρνης ὅτι τὸ χαρτίον ἦτον ἐκεῖνο τὸ ἀποδεικτικόν, καὶ ὅτι ἅμα φθάσας εἰς τὸ στρατόπεδον, διηγήθη ὅλον τὸ συμβῆναι εἰς τὸν δὸν Λουδοβίκον. Ὁ Μαλκόλμ, ὁ Μακφαίλ καὶ ἐγὼ ἀντηλλάξαμεν βλέμματα συνεννοήσεως· ἀλλὰ μέχρις οὗ λάθωμεν πληρεστέρας πληροφορίας ἐνομίσαμεν καλὸν νὰ δεχθῶμεν τὴν ἱστορίαν τοῦ Βραδλέη. Συγχρόνως ὅμως ἀπεφασίσκαμεν ν' ἀπορρίψωμεν τὴν πρότασίν του, ἐκτὸς ἂν εἰς ἐξ ἡμῶν τὸν συνώδευεν.

« Μετὰ τὸ γεῦμα ἔστρεψα ἐγὼ τὸν λόγον ἐκ νέου ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ τοσοῦτον ἐνδιαφέροντος ὅλους ἡμᾶς, καὶ ἀνήγγειλα ὅτι ἂν γίνῃ δεκτὴ τοῦ Βραδλέη ἡ πρότασις, ὁ Μαλκόλμ ἐξήτει νὰ συνοδεύσῃ καὶ αὐτὸς τὴν ἀποστολήν. Ἐπειδὴ δὲ ἔχρειάζετο καὶ τις πρόφασις διὰ τοῦτο, ἐπρόσθεσα ὅτι ἐμελλὰ νὰ τῷ ἀναθέσω τὴν ἀγορὰν τινῶν ἱατρικῶν εἰς ἄγ. Φραγκίσκον, διότι ἡ προμήθειά μου εἶχε σχεδὸν ἐξαντληθῇ. Ἡ ἐφεύρεσίς μου ἦτον βεβαίως εὐήθης, διότι ἡ ἀπόκρισις ἦτον προχειροτάτη, ὅτι τὰ ἱατρικά μου ἠδύνατο ἐπίσης νὰ μοι τ' ἀγοράσωσιν ὁ Βραδλέης καὶ ὁ δὸν Λουδοβίκος. Κατ' εὐτυχίαν ὅμως

μ' ἐδοθήθησεν ὁ Μαλκόλμ, λέγων ὅτι ἔχει ὑποθέσεις εἰς ἄγ. Φραγκίσκον, ὅτι ἐπεθύμει νὰ ἰδῇ τινὰς τῶν πλοιαρχῶν, τῶν ἀποπλεόντων εἰς Ὁρεγῶνα, ὅπου εἶχεν ἀφήσει τὴν οἰκογένειάν του. Ὁ Βραδλέης τότε ἔνευσε πρὸς τὸν δὸν Λουδοβίκον, καὶ εἶπεν ὅτι εἰς τὴν ὥραν ταύτην τοῦ χρόνου δὲν εὐρίσκονται εἰς ἄγιον Φραγκίσκον πλοῖα ἀποπλέοντα εἰς Ὁρεγῶνα. Ἀλλ' ὁ Βρίγς, ὅστις ἐγνώριζε καλῆτερα ἀπὸ ἡμᾶς ὅλους τὴν κίνησιν τῶν πλοίων, δι' ἑσχυρίσθη ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσι πλοῖα. Τότε ἤρχισε μεγάλη φιλονεικία, τελειώσασα μόνον ὅταν ὁ Στόρς καὶ ὁ Μακφαίλ εἶπον πρὸς τὸν Βραδλέην· ὅτι ἀφοῦ ὁ Μαλκόλμ εἶχεν ὑποθέσεις εἰς ἄγ. Φραγκίσκον, δὲν ἔδλεπε διὰ τί νὰ μὴν ἀναχωρήσῃ συγχρόνως μετὰ τὸν Βραδλέην. Τοῦτο ἀντιλογίαν δὲν ἐπεδέχετο, καὶ τέλος ἀπεφασίσθη ὅτι θέλουσιν ἀναχωρήσει καὶ οἱ τρεῖς τὴν 5 τοῦ μηνὸς (ἡμέραν τρίτην). Ὁ δὲ Ἰωσῆς θὰ μείνῃ μεθ' ἡμῶν εἰς τὸ στρατόπεδον.

Ἡ ἐργασία τῆς ἐβδομάδος ὑπῆρξε παραγωγικὴ, ὅταν θεωρηθῇ μάλιστα ὅτι εἶχομεν δύο ἀπόντας καὶ τρεῖς ἀσθενεῖς. Σήμερον ὁ οὐρανὸς ἦτον κεκαλυμμένος· ἀλλὰ καθ' ἃ πληροφορούμεθα δὲν πρέπει νὰ φοβώμεθα βροχὰς πρὸ ἐνὸς μηνὸς ἀκόμη.

« 5 Σεπτεμβρίου. — Σήμερον τὸ πρωὶ ἀπῆλθε τὸ διὰ τὴν παραλίαν προσδιωρισμένον ἀπόσπασμα. Ὅλοι ἠγέρθημεν πρὸ τοῦ ἡλίου, καὶ εἶχομεν προγευματίσει καὶ ἱππεύσαμεν ὅταν αὐτὸς ἀνέτελλεν. Κατὰ προτροπὴν μου ἐδόθη καλλήτερος ἵππος εἰς τὸν Μαλκόλμ καὶ ἀπεφασίσθη ὅτι αὐτὸς θέλει φέρεῖ τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ χρυσοῦ, ὁ δὲ δὸν Λουδοβίκος καὶ ὁ Βραδλέης ὅτι θέλουσι φέρεῖ εἰς τὰς πιστολοθήκας των ὅσον ἐδύνατο νὰ περιλάβωσι. Ἐνομίσαμεν ὅτι ὁ τρόπος οὗτος ἦτον προτιμώτερος παρ' ἂν ἐφορτώνομεν ὅλον τὸν χρυσὸν εἰς ἓνα ἵππον συρόμενον ἐκ τοῦ χαλινοῦ, καὶ ἐπομένως βραδύνοντα τὴν πορείαν τῶν λοιπῶν, καὶ δυνάμενον νὰ τοὺς ἐμπόδισῃ νὰ φθάσωσι πρὸ τῆς νυκτὸς εἰς Σακραμέντον. Ὁ Βραδλέης καὶ ὁ δὸν Λουδοβίκος ἐλάβον ἕκαστος ἀνὰ δεκαοκτὼ λίτρας χρυσοῦ, ὁ δὲ Μαλκόλμ, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ μόνον ὅσον πιστόλια προσηρμοσμένα εἰς τὴν ζώνην του, ἐλάβε περίπου ἐβδομήκοντα λίτρας. Διὰ νὰ μὴν ἀπαυδήσῃ δὲ ὁ ἵππος του, τρεῖς ἐξ ἡμῶν, μέλλοντες ν' ἀκολουθήσωμεν τοὺς ὁδοιπόρους ἐπὶ τινὰ μίλια, ἐλάβομεν ἕκαστος ἀνὰ δεκαπέντε λίτρας. Συνέκειτο δὲ ἡ συνοδεία αὕτη ἐκ τοῦ Στόρς, Ἰωσῆ καὶ ἐμοῦ.

« Ἀνεχωρήσαμεν λοιπὸν, καὶ ἐπειδὴ ἦτον ἀνάγκη νὰ ἐπιστρέψωσιν οἱ συνοδεύοντες τὸ στρατόπεδον τὴν ἑσπέραν ἐκείνην, ἀπεφασίσθη ὅτι περὶ τὴν μεσημβρίαν ὤφειλον νὰ χωρισθῶσιν ἀπὸ τοὺς ὁδοιπόρους καὶ νὰ ἐπανέλθωσι. Κατ' ἀρχὰς τῆς ὁδοπορίας διήλθομεν δι' ἀδένδρων πεδίων. Μετὰ ταῦτα δ' ἀνέβημεν τινὰς τραχεῖς λόφους, ἐπιστεφομένους ἀπὸ πίταις γιγαντιαίας, καὶ κατέβημεν εἰς εὐφορον κοιλάδα κεκαλυμμένην ἀπὸ ἐξαίσιους κέδρους. Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐμείνομεν εἰς τὴν σκιὰν μικρᾶς κοιλάδος διαρρέομένης ὑπὸ βυακίου, καὶ ἐχούσης κατὰ τὰς ὄχθας αὐτοῦ φυομένας πυκνάς ἱτέας. Δέσαντες δὲ καλῶς τοὺς ἵππους μας, ἐκαθήσαμεν ὑπὸ ὑψηλὸν βράχον διὰ νὰ γευματίσωμεν. Εἶχε δὲ τελειώσει

πὸ γευμά μας, ὅταν τὴν συνδιάλεξιν μας διέκοψεν ὁ ἄγρος μικρῶν λιθαρίων κυλιομένων μέχρις ἡμῶν ἀπὸ τοῦ θράχου τὴν κορυφὴν. Ἀνεπηδήσαμεν λοιπὸν ἀμέσως, νομίζοντες ὅτι ἦτον ἄρκτος παραφυλάττουσα ἡμᾶς καὶ ἐλπίζουσα νὰ προγευματίσῃ μὲ κῆνένα ἐξ ἡμῶν. Ὁ Βραδλέης καὶ ὁ Μαλκὸλμ διευθύνθησαν πρὸς τὸ μέρος· ἐκεῖνο, ἐλπίζοντες αὐτοὶ νὰ τιμωρήσωσι τὸν αὐθάδη ἐχθρόν. Ἀλλ' ὅστις δὴποτε καὶ ἂν ἦτον αὐτός, τοὺς προέλαβε κατὰ τὴν ταχύτητα, διότι φθάσαντες εἰς τοῦ θράχου τὴν κορυφὴν, ἤκουσαν τὸν κρότον τῆς φυγῆς τοῦ μεταξὺ τῶν θάμων, οἵτινες ἐξετείνοντο ἀπὸ ἡμῶν μέχρι τοῦ μικροῦ ῥάγκος ὃν εἶχον ἐπὶ πρὸ ὀλίγου διέλθον. Ἐπειδὴ δὲ εἶχον ἐπίπονον ὁδοιπορίαν μέχρι τῆς ἐσπέρας, δὲν ἠθέλησαν νὰ διώξωσι τὸ θηρίον, καὶ ἠτοιμάζοντο νὰ ἐπανεέλθωσι πρὸς ἡμᾶς, ὅταν ὁ Βραδλέης ἀνεκάλυψεν ἐπὶ τῆς ἄμμου ἵχνη θημάτων. Ἐρευνῶν δ' ἀνεκάλυψε καὶ ἄλλα μεταγενέστερα, προφανῶς μὴ ἀνήκοντα οὔτε εἰς ἄρκτον οὔτε εἰς τινὰ ἐξ ἡμῶν· τὰ ἀπεδώκαμεν δὲ εἰς λωποδύτας τινάς, οἵτινες, ὡς φαίνεται, ἐδοκίμαζον νὰ μᾶς κλέψωσι. Οἱ φίλοι μας ἐσπευσαν νὰ μᾶς κοινοποιήσωσι τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην, ἐγνωμοδοτήθη δὲ ὅτι ἐπειδὴ ὀλίγας μόνον ὥρας ἀπέχον ἀπὸ τὰς κατασκευάσεις τοῦ Σακραμέντου, οἱ Ἰνδοὶ δὲν ἤθελον τολμήσει νὰ προσβάλλωσι τοὺς συντρόφους μας, καὶ ὅτι ἐπομένως ἦτον περιττὸν νὰ τοὺς συνοδεύωμεν περαιτέρω. Ἀλλ' ὅταν ἤλθεν ἡ στιγμή νὰ χωρισθῶμεν, δὲν ἠελησάμεν ἀκόμη νὰ τοὺς ἀρῇτωμεν, καὶ τοὺς παρηκολούθησαμεν ἐπὶ τινὰ μίλια περαιτέρω. Ἐπειτα δὲ σφίγγοντες τὰς χεῖράς των καὶ πολλὰ εὐχόμενοι περὶ τῆς εὐτυχῆς των ὁδοιπορίας, ἐστράφημεν πρὸς τὸ στρατόπεδόν μας.

« Ἀλλ' ἀκούσιον αἰσθανόμενοι ἀνησυχίαν διὰ τὸ συμβᾶν τῆς πρῆξ, ἐλάβομεν τὰ μέτρα μας, καὶ ὅταν διήλθομεν ἐκ νέου ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου εἶχομεν προγευματίσει, ἐφυλαττόμεθα μετὰ προσοχῆς· μετὰ τινων ὥρων ἐπίπονον ὁδοιπορίαν, ἐπεστρέψαμεν εἰς τὰ ἴδια, χαίροντες ὅτι ἡ ἡμέρα διήλθε χωρὶς δυσχεροῦς συμβάντος. Τὴν ἐσπέραν τὸ στρατόπεδόν μας παρεδόθη εἰς εὐθυμίαν, καὶ ἐπροσέχμεν διπλὴν μερίδα οἰνοπνεύματος εἰς τὴν εὐτυχῇ ὁδοιπορίαν καὶ τὴν ταχείαν ἐπιστροφὴν τῶν φίλων μας.

Ἐδῶ διακόπτεται πρὸς καιρὸν τὸ ἡμερολόγιον, διότι τὰ ἐπόμενα σπουδαῖα συμβᾶντα τοσοῦτον ἀπησχόλησαν τὸν συγγραφεὰ αὐτοῦ, ὥστε ἐλησμόνησε νὰ τὸ ἐξακολουθήσῃ τακτικῶς.

(Ἀκολουθεῖ).

ΟΔΟΙΠΟΡΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΛΙΟΝ.

ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ.

(Συνέχεια ἴδε φυλλάδιον ΑΣΤ΄.)

Οἱ Ἀφροδιτεῖς ἦσαν ζῶα δίποδα ὡς οἱ Κάφροι καὶ οἱ Πόγκοι, ἀλλὰ διέφερον ἀφ' ἑκατέρων διὰ χαρακτήρων ἱκανῶς ἀποτόμων· τὸ ἀνάστημά των

δὲν ὑπερέβαινε πέντε πόδας καὶ ἐξ ἡ ἐπτά δακτύλους· τὸ σῶμά των ὅπερ ἦν φαιοῦ ὑπερύθρου χρώματος ἐκαλύπτετο ὁλοκλήρως ὑπὸ τριχώσεως αἰθῆς τεινούσης πρὸς τὸ ξανθότερον· τὸ ῥόγχος των ἦν μάλλον προέχον τοῦ τῶν Κάφρων, ἀλλ' ἦττον τοῦ τῶν Πόγκων· δὲν εἶχον οὔτε κνήμας οὔτε γαστροκνημίας, ὡς οἱ κάτοικοι νήτων τινῶν τῆς Λουστραλίας· οἱ πόδες των ἦσαν μακρότατοι, ὡς οἱ τῶν κατοίκων πολλῶν νήσων τῆς Νέας Ζελανδίας, καὶ ἀξιοσημείωτον πρᾶγμα, ὁ μέγας δάκτυλος τοῦ ποδὸς δὲν διέφερε τῶν ἄλλων δακτύλων, ὡς παρὰ τισι τῶν ἀγρίων τῆς μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς· δέρμα ἄρκτου ἐκρέματο ἐπὶ τῶν ὤμων των, καὶ ἐκράτουν εἰς τὰς χεῖρας ῥάβδους ἢ μάλλον ῥόπαλα ἅπρ' ἐφαίνοντο ὅτι εἶχον ἐπιτηδείως πελεκηθῇ διὰ λίθων ὀξέων.

— Ἰδοῦ, εἶπεν ὁ δαίμων, οἱ βασιλεῖς τῆς φύσεως εἰς τὴν Ἀφροδίτην· δὲν ὑπάρχουσιν ὄντα τελειότερα τούτων τῶν ἀκατεργάστων σχεδιασμάτων τοῦ ἀνθρώπου.

— Εἰσὶν οὔτοι πεπολιτισμένοι; ἠρώτησα.

— Ὁ ἄνθρωπος μόνος δύναται νὰ πολιτισθῇ, διότι ἔχει ἀνάγκη νὰ ζῇ ἐν κοινωνίᾳ καὶ ἡ κοινωνία φέρει τὸν πολιτισμόν. Ὁ Ἀφροδιτεὺς ἔχει τὴν ῥώμην, τὴν ἀνδρείαν, τὴν εὐκίνησιν, κατοικεῖ εἰς κλίματα εὐκράτα, τὸ σῶμά του καλύπτεται ὑπὸ ἐσθῆτος παχείας τριχώσεως, προφυλαπτούσης αὐτὸν ἀπὸ τῶν δυσκρασιῶν τοῦ ἀέρος· εὐρίσκει εὐκόλως τροφήν ἄφθονον. Διατί νὰ πολιτισθῇ; ὑπὸ τὸν ἰσημερινὸν τῆς Ἀφροδίτης θὰ διαμείνῃ πάντοτε ὁ αὐτός· ἀλλὰ καθόσον ἡ γενεὰ του θὰ πολλαπλασιασθῇ, θὰ βιασθῇ νὰ ἐκταθῇ πρὸς τοὺς πόλους, καὶ τότε νέα κλίματα θὰ τὸν ἀναγκάσωσι νὰ λάβῃ νέας ἐξείας· τὸ διανοητικόν του θὰ ἀναπτυχθῇ, ἡ φύσις του θὰ τροποποιηθῇ, καὶ θὰ βιασθῇ νὰ ζῇ εἰς πολυάνθρωπον κοινωνίαν. Ἐν τούτοις, θὰ ἀκούσῃς μετ' ὀλίγον τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Πόγκου συνομιλίαν.

Τῷ ὄντι, παρετήρησα τοὺς δύο πιθήκους ἀναπειλουμένους εἰσέτι, καὶ τοὶ ἐνεργούσης τῆς μαγικῆς δυνάμεως τῆς ἑακτηρίας. Λέγω τοὺς δύο πιθήκους, διότι μόνον εἰς Ἀφροδιτεῖς εἶχε μείνῃ μετ' ἡμῶν.

— Ἀηστὰ, ἔλεγεν ὁ Ἀφροδιτεὺς εἰς γλῶσσαν ὁμοιάζουσαν ἀπαράλλακτως κλωγμὸν Ἰνδικοῦ ἀλεκτρυόνος, διατί ἤλθες νὰ μὲ προσβάλλῃς εἰς τὴν οἰκίαν μου, ὅταν ἐγὼ οὐδὲν κακὸν σοὶ ἐποίησα;

— Ἐπειδὴ ἔμαθον τί ἐστὶν ἰδιοκτησία· εἶναι καλὸν πρᾶγμα, εἶναι ἀναπαυτικόν. Ἐπεθύμουν νὰ ἔχω καὶ ἐγὼ καλὴν φυλλοσκιπὴν ὡς τὴν σὴν καὶ ῥόπαλον διὰ νὰ καταβάλλω τὰ ἄλλα ζῶα. Μὴ γνωρίζων καὶ μὴ θέλων νὰ κατασκευάσω ἐγὼ ὁ ἴδιος αὐτὰ τὰ πράγματα, εὗρον ἀπλούστατον νὰ λάβω τὰ σά, καὶ ἔπειτα θὰ σὲ ἔτρωγον.

— Τί! οὐδεμίαν γνῶσιν ἔχεις λοιπὸν τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀδίκου,

— Δὲν γνωρίζω τί εἶνε τοῦτο.

— Εἶσε βάρβαρος, κτῆνος ἄνευ νοήσεως, καὶ ἂν δὲν μὲ ἐμπόδιζον, θὰ ἦσο τώρα δούλός μου, καὶ τοῦτο θὰ σὲ ἐδίδασκε τὴν δικαιοσύνην.

— Ἰδοῦ, εἶπε τὸ πνεῦμα, ἡ ἀρχὴ πάντων τῶν πολιτισμῶν. Ἀφ' ἧς στιγμῆς ὑπῆρξε τὸ σὸν καὶ τὸ